

- עלי מרפא
- שערי הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- מה יהיה עם העולם הזה?
- עם ה' אתה אף פעם לא לבד
- מסירות הנפש של רבי נתן
- הלב של אברהם אבינו. איך זוכים?
- דרוש נוי ואולמי
- התורה הזמנית
- למה צריך סיורים?
- דיבור התפילה מהנפש
- הטורה שמביאה לשמחת הלב
- למה צריך גלות?
- חינוך להתחדשות?
- לימוד תורה עם חיות ומתקנות
- הלכות שמיטה לתחילת שמינית

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אל תצפה לאושר מהבלי עולם כי זה תמיד כרוך בצער וחסרון

ברוך ה' השם יום א' צו תקצ"ח נעמידיוב

שלום לבני חביבי וכו' כבר דברנו הרבה נשאל שום טובה בעולם שולא יהיה מערב בו איזה צער או חסרון. ומחמת זה פל העולם מלא יסורים ויגונות וחסרונות הרבה בכל אדם ובכל זמן. בכל יום ויום ובכל עת ושעה, ורק שהשנאים רבים מאוד בין אדם לחברו, ובאדם אחד בעצמו רבו השנאים בין העתים ובין יום לחברו ובין עת לעת. והכל כאלו שפיתב קהלת לכל עת, והשם כ"ח עתים, ו"ד לטובה ו"ד להקה. וסיים מה יתרון העושה באשר הוא עמל, פי אין שום תפנה כי"א לברוך אל עמל התורה.

והנה רואה שלפני רבע שנה לא חשבת כלל שיהיה מתנת ימים לבנה, וגם מובע תדעה לא היה לו, ועתה שעתה השי"ת ונשגותיו: למזל טוב שהוא בודאי ישועה גדולה, וגם כבר קבל מתנה נאה הפובע הפ"ל, עתה עניך מצפות למתנות יפות וכו'. ואם ישלח לך מתנה תצטרך לחשוב להחזיר לשלח לו איזה מתנה קטנה עכ"פ, ושקשה עליך עתה ג"כ בעת הזאת. ועתה ראה והבן והבן וחסם איך אין שום בית מטס פי אם להשי"ת ולהתורה.

והעקר לשפך שיחיו לפני ה' על כל דבר באפך שגם בתכלית הגשמיים, מי שמנה אפי' במקום שמנה גם משום יוכל לקשר הכל להשי"ת, לחשוב בכל פעם מה יהיה התכלית מזה, הלא ימינו כצל עובר וזה סמוך שלחו לי בעצמי מתנות להחזון בימי נעתי, וקבר עבר פהרד עין, ונעשה מעמי מה שבעשה. וקברד עין יעבר עם הזמן של כל באי עולם, ולא ישאר כי"א מה ששטף כי"א לעצמו מהתכלית הנפחתי.

ועתה שומח בני במה שאנו זוכים עכ"פ לדבר מזה ולקטוף קצוננו אל התכלית הנפחתי, בפירט שאנו סמוכים בכל עת ורגע בכונו הגדול של זמן רב, זה נחמתנו זה ישועתנו זה תקוותתנו זה שמחתנו לנצח נצחים. אשירנו.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	קמא	ליקוטי מוהר"ן הלכות	ליקוטי ח"ג	משנה ברורה ח"א	דף היומי נרדים	ימי מוהר"ת
שבת	יא	א.	רנב	קלו:	קלו:	יא	פא
א	יב	ב.	רנד	קלי.	קלי.	יב	פב
ב	יג	ג.	רנה	קלז:	קלז:	יג	פג
ג	יד	ד.	רנו	קלה.	קלה.	יד	פד
ד	טו	ה.	רנז	קלח:	קלח:	טו	פה
ה	טז	ו.	רנח	קלט.	קלט.	טז	פו
ו	יז	ז.	רנט	קלס:	קלס:	יז	פז

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן ס"ה

בודד מסוג אחר

חברים זה דבר נפלא, אבל יש מצבים שאתה חייב להיות רק איש אחד.

לאנחנו קמים בבוקר יוצאים מהבית ופוגשים אותם, נכנסים לבית הכנסת וגם שם הם נמצאים, יוצאים ללימודים ולעבודה, הם גם שם. בכל פינה ובכל מקום אנחנו מוקפים בבני העולם. חשוב לנו מאוד שהם יחשבו עלינו דברים טובים, שיחשיבו אותנו, שיתרשמו מאיתנו, שיהיו משוכנעים שאנחנו שווים. מאוד מאוד דחוף לנו שהם ינהנו בראשם לעומתנו כשנאמר רעיון וכשנשמיע סברא.

הלוואי שיתלהבו ממה שנספר, שיצחקו כשנססה להצחיק, ושלא ישכחו להעביר את חכמתנו גם לאחרים, בשמנו. רצוי גם שייסימו עם דרך החיים שלנו, שיראו בנו אות ומופת, שיוודו שדרכנו היא היא הדרך הנכונה והישרה. אנחנו מאמינים ללא כל ספק, אבל מה טוב ונעים שהשכן יאשר את אמונתנו. אנחנו בטוחים בדרכנו, אבל נחמד שגם הסביבה תחתום על הקו שלנו. והאמת שכשזה לא קורה, קצת מביך להיות הריגים בנוך...

כשאתה מחכה לאישור, אתה בודד. גם אם יש בך אמונה, כל עוד היא מצפה להסכמה של אחרים, להבנת הסביבה, אתה הוא בודד.

הרבה מאוד מהחולשות שלנו, מהספקות והמבוכות שתוקפות את האמונה שלנו, נובעות מהניסיונות לקבל אישור מהסביבה. כשאתה מחכה לאישור, אתה בודד. גם אם יש בך אמונה, כל עוד היא מצפה להסכמה של אחרים, להבנת הסביבה, אתה הוא בודד. הכמיהה שלנו לקבלת אישור מהסביבה מאשרת לסביבה לשפוט אותנו ובעצם לקבוע עד כמה אנחנו רגילים או חריגים, וכשהסביבה קובעת מי אתה, כוחך הולך ודועך. אתה ממש אומלל.

בודד מאושר

אברהם אבינו, מלמד רבינו, חשב בדעתו שהוא רק יחידי בעולם. אם אני בודד אז אני בודד באמת, כלומר לאף אחד אין זכות או אפשרות לשפוט את אמונותי, להביע דעתו על שפיותי. לקבוע עד כמה תקוותי הגיונית ומתקבלת על הדעת.

העולם מלא באנשים מאוד טובים, אבל לפעמים הם עלולים לבלבל. אנשים לא בהכרח רעים, אבל הם נוטים לזלזל. ואם האמונה שלהם חלשה, הם בקלות יניפו יד מזלזלת גם באמונה שלך. ואם אתה מצפה לקבל מהם ציון לשבח, אתה מאשר להם גם לנפנף את כל תקוותך ואמונתך לכל הרוחות.

אדם זקוק לחברה, אבל קודם לכן הוא מוכרח לדעת גם איך להיות אחד, להיות יחיד. בכל יהודי מאמין יש נקודה של יחיד ורק היא מעניקה חיים ותוקף לאמונה. כשתהיה יחיד באמת, תוכל לקבל חיזוק ועידוד גם מהרבים.

(ע"פ מאמר 'אחד היה אברהם' ליקו"ת, וליקו"ה פסח ט')

אחד היה אברהם

קשה לדמיין מצב שכזה, אבל אברהם אבינו חי בתוך סביבה הכי לא חברתית שרק ניתן להעלות על הדעת. הוא היה איש בודד. הציבור כולו מאמין באלילים, סוגד לפסלים והממולחים עושים מזה גם עסקים לא רעים, ואברהם שאינו אלא נער קטן צועד הישר לכיוון ההפוך. הוא מחפש ומחפש את המשמעות ואת הפנימיות בעולם שהתקבע כבר מזמן בתוך אמונות מפוסלות בעץ ואבן, ואברהם שובר צלמים והופך כל אבן בניסיון למצוא את מה שכולם אומרים שאין ומיותר לחפש.

וכשהוא מוצא, העולם רוצה להרוג אותו. נמרוד משליך אותו לכבשן האש, המשפחה מתנכרת, השכונה מוקיעה והחברה מצהירה עליו כבוגד. אברהם אבינו לא קיבל אישור מאף אחד למצוא את ה', אפילו לחפש אותו לא נתנו לו ברכת הדרך. הוא יצא לבד, מצא לבד, האמין לבד, והכניס המונים תחת כנפי השכינה, לבד.

הדמעות הנצחיות

רבינו הק' הרי אמר לנו 'אלמלא רבי נתן לא היה נשאר ממני עלה שמות', וא"כ הרי רבי נתן הוא זה שצריך לפעול שלענן רבינו יהיה המושך קיום הלאה והלאה. לא רק שיתקיים בחיי רבינו, אלא שיומשך וימשך עד ביאת משיח.

רבינו הרי אמר: 'ביני לבין משיח לא יהיה שום הבדל, אלא שאליו יצייתו ולי לא רוצים לציית', משיח יגלה את אותם העצות, משיח יצוה לקום בחצות, אז יקומו, משיח יאמר שצריך ללכת לשדה, אז ילכו לשדה. משיח יאמר שצריך לשמור על השלחן ערוך, קריאת שמע בזמנה ותפילה בזמנה, אז ישמרו.

זהו פשר בקשתו של רבי נתן לרבינו 'קשור אותי בשק שלך', כדי שאוכל לסבול כדי שיהיה בי את הכח להמשיך לנצח.

בתו של רבי נתן אמרה שסדר עבודת חצות לילה כפי שראתה אצל אביה בימי הרדיפות, לא ראתה אצלו קודם. רבי נתן היה יכול לעשות הרבה פעולות כדי להנצל, אבל הוא לא רצה לעשות מאומה: איני רוצה להיות רודף, אמר, אני רק רוצה להיות נרדף, ואכן כל ימיו ושנותיו היה רק נרדף.

רדיפותיו היה כה נוראות: היה לו חולי מעיים, ולמרות זאת היה הולך פעמיים בכל יום למקוה, פעם אחת לפני חצות ופעם אחת לפנות בוקר לקראת התפילה, המקוה הייתה קרה, ומחמת שהיה לו חולי מעיים היה הבלן מרחם עליו ומסיק מעט את המקוה, שהרי לחולי מעיים הדבר מסוכן. כשנודע למתנגדים שהבלן מחמם מעט את המקוה עבור רבי נתן, זרקו אותו מיד מביתו, היתה לו דירה קטנה ליד המקוה, וזה היה באמצע החורף. הבלן נשאר בלי פרנסה בא לפני רבי נתן ואמר לו 'רבי נתן, הרי כל כוונתי היה לטובתכם, וראה מה שעוללו לי'. רבי נתן היה הרי עני ואביון, אמר לו רבי נתן 'שלח אלי את שני בניך ואני אגדל אותם'. שני בניו של הבלן ר' משה ור' זלמניו אכן גדלו והיו לשני צדיקים, גדולי עולם, הלא המה רבי משה ברסלבר ורבי זלמניו. כך אמר רבי נתן, זה מה שאני יכול לשלם לאותו בלן. מבינים אנו מעט את הרדיפות שעברו על רבי נתן.

כיצד נהיו 'תפילות' כאלה? 141 שנה שיהודים שופכים דמעות באלו התפילות, וזוכים להרהור תשובה, כיצד הם נהיו? מנהרות הדמעות של רבי נתן... כך יש בהם כח להשפיע לדורות הבאים.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור מן התורה להקשיב ללשון הרע, שנאמר 'לא תשא שמע שוא'. גם נשים מזהירות בלא תעשה זו.

השומע לשון הרע עובר גם על אסור 'לפני עוור לא תתן מכשול', כי אם לא היה מקשיב לא היה המדבר מספר לשה"ר. ולכן אם יש הרבה שומעים (ואי אפשר למנוע את המספר או את השומעים ע"י תוכחה או שינוי הנושא) אינו עובר על 'לפני עוור'.

אפילו אם אין דעת השומע להאמין ולקבל את הלשה"ר, אסור להקשיב ללשה"ר.

אין חילוק באיסור שמיעת לשה"ר בין אם השומע קרוב למדבר או רחוק, או בין אם הוא קרוב לזה שמדברים עליו. כגון המספר לאב לשה"ר על בנו. ואם כוונתו לתועלת יתבאר להלן דינו.

(קיצור הל' לשה"ר פ"ה סעיף ו)

וְכַשִּׁיבּוֹא מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, אִז יִתְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחֲלָקָת, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּעוֹלָם:

שיחות הר"ן ע"ז

לך לך - חיפושיו של אברהם אבינו

בירושה נסיונות אלו בשביל להזדכך ולקבל את האמונה.

לך לך - אברהם חיפש ודרש להבין מי הוא בעל הבריה, הוא עדיין לא הבין את יסוד הבריאה שבעל הבית מסתתר בבריאה, ורק לאחר חיפוש ודרישה הבין שבעל הבריה מסתתר ויש לעובדו באמונה.

לך לך - כחלק מחיפושיו היה נדמה לו שמצא את השמש, כאילו הוא הכח החזק של הבריאה ח"ו, ותיכף עמד כל היום להתפלל לפניו, עד שהבין שטעה. ולכאורה מי סיפר לו זאת שצריך להתפלל לבעל הבית, אלא דבר זה היה פשוט אצלו, שאם בעל הבריה נמצא כאן, הרי ברור הדבר שרוצה אני קשר עמו.

לך לך - אף שלכאורה אברהם ידע שהשמש תשקע בסופו של יום, שהרי כך הוא דרכו של עולם, בכל זאת חשב שמא כל סיבת השקיעה היא מחמת שאין מי שמחפש, אבל היום מאחר שכבר יש מישהו בעולם שגילה את השמש, שמא לא תשקע.

לך לך - כאשר הבין אברהם שטעה, והשמש שקעה בסופו של יום, ואז זרחה הלבנה, נעמד להתפלל ולדבר עם הלבנה. כי היה ברור לו שצריך לדבר עם הכח החזק של הבריאה, ולא היה לו חשש ובלבול שמא טעות הוא שהרי מקודם גם טעה בחשבו את השמש לבורא ח"ו. כי מי שמחפש באמת אין לו לחשוש מטעות, כי בוודאי בסוף ימצא האמת.

לך לך - זהו אחד מהנסיונות הקשים שעבר אברהם, לעזוב את הכל וללכת אל מקום שאינו מכיר, הכל מחמת שזהו רצון ה' ללכת אחריו.

לך לך - הוא הנסיון הפרטי של כל אחד ואחד שפעמים צריך לעזוב את כל הסביבה שלו, משפחה וחברים, וללכת אל ה'לך' - להכנס למהות הפנימית שלו בעצמו.

לך לך - בשביל לעבוד את ה', אין צריך לעזוב הכל וללכת בפועל בגשמיות אל מקום אחר, כי יכול האדם להשאר בין משפחתו וידידיו, אך יש לו להתבודד בכל יום ולהכנס אל ה'לך' שלו בעצמו - לזכור מהות הנשמה, ומה רצון ה' ממנו, ולא להסתכל כלל ולעשות חשבונות רבים מהסובבים אותו.

לך לך - הפרשיות האלו מחדשות לנו את כל היהדות, בזכרנו את שרשנו, שבאים אנו מזרע אברהם יצחק ויעקב, ואנו עובדים ומתפללים את אותו בורא עולם שאברהם חיפש והשתוקק אחריו.

לך לך - פרשיה זו מעוררת אותנו לראות את הלב וההשתוקקות שהיה לאברהם ללכת אחר השי"ת במסירות נפש, ולזכור שגם אנו קבלנו את נקודת הלב הזה בירושה מאברהם, והיא מורשת בתוכנו - צריך רק ללבב את אותה נקודת הלב שבוורת ולוחשת בקרבנו.

לך לך - עשרה נסיונות נתנסה אברהם עד שזכה למעלתו והשגתו, כך גם קבלנו

הליכות

שיחות ומנהגים

ארץ ישראל

סעי'! פה רוצים לבוא לארץ ישראל? הלא כְּשֶׁרוֹצִים לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לֵילֵךְ רִגְלִי? פ' ה' יְתַבָּר אִמֵּר לְאַבְרָהָם 'לָךְ דְּיָקָא, שְׁצָרִיכִין לֵילֵךְ רִגְלִי מִפְּשֵׁי כְּדֵי לְזַוֵּת לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!'; וְאָמַר זֹאת בְּהַתְּלַבְּתָהּ גְּדוֹל מְאֹד:

(ימי מוהר"ח ת"ב סימן מט)

כְּשֶׁנֶּסְעֵם רַבְּנֵי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִסְעָה עִמּוֹ רַבִּי יִצְחָק אַחִיו שֶׁל רַבִּי חִיֵּיקָל חַתֵּן רַבְּנֵי. וּבְתַחֲלַת הַנְּסִיעָה הָיָה מְדַבֵּר שִׁיעוּס עִמּוֹ וּלְהַזְוֶה אָדָם אַחֵר וְלֹא רַבִּי יִצְחָק הִנֵּחַ, אֵלֶּם לֹא יָצָא הַדְּבָר לִפְעַל מַחֲמַת שְׂקָדָם הַנְּסִיעָה בָּא אוֹתוֹ אֶחָד לִפְנֵי רַבְּנֵי וְהִתְפָּאֵר וְאָמַר לוֹ: 'רַבִּי, אִיךָ הָאֵב נִעְקוּיָסְט גּוֹטֵט עַפְלִי!'. - 'רַבִּי, קְנִייתִי תַּפְּחִיחַ טוֹבִים!'. הִנֵּינִי עֹבֵר דְּרֹךְ הַנְּסִיעָה; נִעְנֶה רַבְּנֵי וְאָמַר לוֹ: "אִז דוּ הָאֵסְט אֵינְיִין 'גּוֹטֵט עַפְל' - קְנִיטְסְטוּ מִיט מִיר נִישְׁט פֶּאָרן!"; - "אֵם הוֹשֵׁב אֶתָּה עַל 'תַּפְּחִיחַ טוֹבִים' - אֵיךְ יָכוֹל לְנִסְעָה עִמּוֹ!"; פ' נִסְיעָתוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הָיְתָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ בְּתַכְלִית, כְּמִסְפָּר בְּסִפְרֵי 'שִׁבְחֵי תְּרִי' עַן שָׁם:

(שיח שרפי קודש חלק א' סימן ט"ל)

גַּם אַז, כְּשֶׁדְּבָרְתִי מֵאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, סָפַר לִי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמוֹנוּ שֶׁהָיָה אֶצֶל רַבְּנֵי ז"ל בַּעַת שְׂמֵכָר אַחַז בְּדֶרֶךְ נְסִיעָתוֹ הַקְּדוּשָׁה לְנִסְעָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא אִז אִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמוֹנוּ שֶׁהָיָה אִישׁ עֲשִׂיר קָצֵי וְנִיחָס גְּדוֹל וְנִוְאָהָה מְאֹד לְנִסְעָה עִם רַבְּנֵי ז"ל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהָרַבָּה רַעִים עַל רַבְּנֵי ז"ל לְבַקֵּשׁ עֲבִידוֹ שֶׁיִּקָּח אוֹתוֹ עִמּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְנִדְעָה לְרַבְּנֵי ז"ל עֵנְיָן זֶה, עֵנְה וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל לְהָאִישׁ הַזֶּה: "אֶתָּה חָפֵץ לְנִסְעָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? מִפְּנֵי מָה אֵין אֶתָּה נֹסֵעַ?"; הִשִּׁיב הָאִישׁ הַזֶּה: "אֵם תִּקְרָאוּ אוֹתִי עִמְכֶם - אֵסַע עִמְכֶם מִדָּד". עֵנְה רַבְּנֵי ז"ל וְאָמַר לוֹ: "מָה טַעַם יֵשׁ לָךְ שְׂאֵתָה רֹצֵה לְנִסְעָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? בּוֹדְאִי מְכַרְחַ שֶׁיֵּשׁ לָךְ טַעַם, פִּי הֲלֹא גַם יִשְׁמַעְאֵלִים יַעֲרַבִּים נֹסְעִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ'; וְהִשִּׁיב לוֹ מַה שֶׁהָיָה.

וְהָיָה אִינִי זֹכֵר סִפְרֵי הַדְּבָרִים הַיֵּטֵב, אֲבָל הָעֶקֶר מַה שֶׁנִּצְרָךְ לָנוּ מִסִּפְרֵי זֶה הוּא מַה שֶׁיִּשְׁמַעְתִּי מֵהָאִישׁ הַזֶּה, שֶׁאַחַר כֵּן נִדְעָעַד רַבְּנֵי ז"ל וְהִפְקֵי פִּנּוּי מֵאִישׁ הַזֶּה וְדָבַר אֵל הָעוֹלָם בְּהַתְּלַבְּתוֹ גְּדוֹל, וְכָל דְּבָרָיו הָיוּ בְּנַחֲלֵי אִשׁ בְּדַרְכּוֹ, וְעֵנְה וְאָמַר: "כְּשֶׁרוֹצִים פְּאָמָת לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יִמְרָא, יִמְרָא אֵם אֵקָח אוֹתוֹ

דרוש נוי ואולמי

לד קטן היה הרה"ק רבי ברוך ממז'יבז' כשסבו הבעל שם טוב הקדוש הסתלק למרומים. אולם אותן שנים מועטות בהן הסתופף בצל זקנו הגדול הטביעו חותמן בו לכל ימי חייו. כשהיה ברוכל בן שלוש, לקחו סבו על ידיו והלך יחד אתו לקדש את הלבנה. כשהזר עמו השתוממו החבריא קדישא מה פשר הקרבה המיוחדת שמקרב הבעש"ט את נכדו, כשהרגיש הבעש"ט בפליאתם, פנה אל הילד

לרבים, גלה הבעש"ט בחלום להרה"ק רבי נחום המגיד מטשרנוביל ואמר לו שידבר על לב נכדו רבי ברוך שיהיה מעורב בדעתו עם העולם וינהיג עדה, והדבר יהיה טובה לעולם. קם המגיד מטשרנוביל ונסע אל רבי ברוך לשבת קודש. רבי ברוך קיבלו בכבוד הראוי, אולם בשבת ארע מעשה שעורר עליו קפידה מצד המגיד. מנהגו של רבי ברוך היה להתפלל שחרית השכם ולסיים תפילתו מוקדם. כך גם עשה בשבת זו, וכשהזר רבי נחום מתפילתו, היה רבי ברוך כבר לאחר אכילת ה'קאשע' (דייסת כוסמת), וחרה הדבר לרבי נחום וניכר שינוי בפניו. נענה רבי ברוך ואמר לו: "הנה הזקן הוא קדוש מאוד, ואף על פי כן במקום שצריך עבור אכילה הותר לקצר אותו קצת - היינו את השפע המפריע לאכילה". בכל זאת לא קיבל רבי נחום את דברי הפיוס, ועלה בדעתו שלסעודה-שלישית לא ילך שוב אליו.

ציון הרה"ק רבי ברוך ממז'יבז' זי"ע סמוך לציון זקנו הבעש"ט הקדוש זי"ע

ציון הרה"ק רבי ברוך ממז'יבז' זי"ע סמוך לציון זקנו הבעש"ט הקדוש זי"ע

בדרכו לאכסנייתו לשנת הצהרים, עלה רבי נחום להיכלות העליונים כדרך הצדיקים הגדולים, ובא להיכל גדול ונפלא שבו הרגיש נועם וזיו ותענוג שאין לשערו, כששאל על היכל זה, השיבו לו כי הוא נעשה מתורותיו של הרבי ר' ברוך - דהיינו שנופלות במחשבתו תורות גבוהות ועליונות ומחזיק אותן ואינו אומרן, ומזה נעשה ההיכל.

ואמר לו "בני, חשבת מה מרמזת הלבנה?" על אתר ענה רבי ברוך: "חשבתי שמרמזת כי 'ל"ב נתיבות החכמה" ראשי תיבות לב"ה, למשמע תשובת הילד התפעמו החבריא והבינו כי לא בחינם מקרבו זקנו הקדוש.

רבי נחום נתפעם מאוד, ולקראת סעודה שלישית בא אל רבי ברוך. בשולחנו הטהור, פתח רבי ברוך ואמר "דרוש נוי ואולמי וכו' כשתדרוש על הנוהג שלי, מפני מה זכיתי להיכל כזה, התירוץ 'ואולמי', בגלל האלמות שלי, לשון אילם, שלא אמרתי תורות גבוהות..."

כשבגר רבי ברוך, והיה זה לאחר הסתלקות הבעש"ט למרומים, גדל בבית הרה"ק רבי פנחס מקורין, ששכן כבוד בעיר אוסטרחה. באותן שנים היה רבי ברוך נחבא אל הכלים ולא אבה לומר תורה ברבים.

נענה לו רבי נחום "זקנכם הבעש"ט היה אצלי וביקשני לומר לכם שיתייב עם העולם". לאחר שבת כשישב רבי נחום על העגלה לנסוע לדרכו, קפץ רבי ברוך על מדרגות העגלה ואמר לו "תאמרו לי האמת, אולי אני הולך בדרך לא טוב, שמה השגותי אינן אמיתיות?" השיבו המגיד: "חלילה! אתם הולכים בדרך אמת" ביקשו רבי ברוך "תראו להעיד עלי בעולם האמת שאני הולך בדרך הטוב והישר!" נענה לו רבי נחום, ומאותו יום ואילך החל רבי ברוך ביתר שאת להאיר מאור תורתו בעולם.

ערב שבת אחד, כשהלך רבי פנחס בלוויית רבי ברוך אל המרחץ, כיבדו בכמות נדיבה ממשקה מי-דבש המכונה 'מעד', כשכחונתו להשקותו כדי שידבר דיבורי תורה. לאחר ששתה רבי ברוך מן ה'מעד' נעשה 'בדיחא דעתיה', אז פנה אליו רבי פנחס שיאמר דיבורי תורה. פתח רבי ברוך ואמר: "אחות לנו קטנה" (שיר השירים ת, ח) היינו השכל הוא קטן אצלנו מלשון 'אמור לחכמה אחות את' (משלי ז, ד) 'מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה' מה נעשה לשכלנו, כשנדבר את כל השכל שיש לנו, מה נאמר אחר כך?"

(ע"פ הקדמת 'בוצינא דנהורא')

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ס"ה מאמר י"א

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

הדמיון לשדה בבחינת הייסורים

[ד] והנה באמת, בשעת בטול שנתבטל אל התכלית, שהוא פלו טוב, פלו אחד, אזי באמת נתבטלין הייסורין פנ"ל. אך אי אפשר להיות תמיד קבוע בבחינות הבטול, כי אם פן יצא מגדר אנושי, ועל פן מקרה שיהיה הבטול בבחינות רצוא ושוב. על פן קשה וזר השכל מהבטול אל המוח, שהוא פלי השכל, אזי אי אפשר להמחין, שהם הפלים, לקבל זה השכל של בחינות בטול. כי הוא בחינות אין סוף, שהוא בחינות התכלית, שהוא פלו אחד, פלו טוב, ומחמת זה מרגיש המוח הצער של הייסורין. כי עקר ההרגשה של פל הייסורין והפאבים, הם ושלום, הוא בהמח. כי מהמח יוצאין צנורות לכל האברים בלם, ועל ידי זה מרגיש המוח הפאב באיזו איבר שהוא:

ידע שאחר כך קשה מהבטול אל הפלים, דהיינו המחין, אזי מתגברין הייסורין ביותר ממה שהיו מקדם. בדרך שני אנשים שמתאבקים ונלחמים ונתגברים זה כנגד זה, שכשאחד רוצה שתברז מתגבר עליו, אזי הוא מתחזק מאד, ומתגבר ביותר. כמו כן כשרואין הבעלי דינים, שהוא רוצה להתגבר על הייסורין ולבטלם, על ידי הבטול אל התכלית פנ"ל, אזי הם מתחזקים ומתגברים ביותר. ועל פן אחר כך פשט מהבטול, אזי הייסורין הם גדולים יותר מקדם. כי הם מתגברים כנגדו, מחמת שרוצה לברח מהם וכפ"ל:

אך אחר כך מקלים הייסורין ומתחמין עליהם, על ידי התחדשות התורה שאזכין על ידי הייסורין. כי על ידי הייסורין בא לבחינת בטול פנ"ל. ואחר כך, אף על פי שיש מהבטול, אף על פי כן מהרשימו שגשגא מהבטול, על ידי זה נעשה התחדשות התורה. כי על ידי הבטול שנתבטל אל התכלית, והשיג שכל הייסורין הם טובות גדולות מאד, על ידי זה נתמלא שמחה. והשמחה הוא פלי אל חדושי דאורייתא, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פ"ח): 'נעשה שאמרו ישראל נעשה ונשמע, ירדו ששים רבוא מלאכים, ונתנו שני פתרים בראש כל אחד, וכשקטאו וכו', ועתיד הקדוש ברוך הוא לתקן לנו, שנאמר 'ושמחת עוכם על ראשם'. נמצא שהשמחה היא בחינת נעשה ונשמע, שהוא בחינת קבלת התורה:

סדר הביטול והחזרה

הנה רבינו ממשיך לבאר בזה את סדר עבודת האדם בכל ימי חייו, שצריך לבטל עצמו אל התכלית, ואז זוכה להארת הדעת שאין שום רע בעולם כלל אלא כולו טוב כולו אחד, אבל אי אפשר להיות קבוע בבחינת הביטול, ובהכרח לחזור לזה העולם בבחינת ושוב, ואז מתחזקים ומתגברים הייסורים יותר, והעצה היא התחדשות התורה, שעי"ז ממשיך את האור שהיה לו בעת הביטול, לתוך כלים.

אמוד ותקיף

הנה במאמר הקודם נתבאר שכל הלשונות שהזכיר רבינו בתחילת המאמר על הפלגת מעלת בעל השדה שמוכרח להיות אמוד ותקיף גבור חיל וחכם, וצדיק גדול מאוד, שכל זה אינם לשונות בעלמא, אלא הם עצמם העניינים שמתבארים בהמשך המאמר שהם דרכי התקון שממשיך בעל השדה, ואנו מוכרחים גם כן להתעורר באתערותא דלתתא לזכות לאחיה בבחינת אלו, ובמאמר הקודם נתבאר עניין אמוד ותקיף, שעניינו התקיפות לעלות אל הביטול בשלימות, ולא להתבלבל מהדברים שמונעים את האדם ומפזרים את דעתו להימשך אחר חיזו דהאי עלמא, והמשקל שצריך לשקול דרכיו בכל עת כי מצד אחד

לחידודא

לעיודוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
עבור איזה מלחמה הגיע האדם לעולם?
ללחום מלחמת ה' עם התאוות והבלבולים, ולדבק מחשבתו בה' יתברך תמיד. ליקוטי הלכות, נטילת ידים שחיות. ד. ב.

הזוכה: שמחה פריד, בנימינה
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

מה עושה השי"ת כשהוא אוהב את אחד, וחפץ להאיר לו פניו?

השכמת הבקר ד

מוכרחים לקבל את הארת הביטול, ומצד שני אי אפשר להישאר שם ובהכרח להמשיך את ההארה לתוך כלים, שזהו בחינת אמוד, וכל זה מוכרח שיהיה גם אצלנו כמו שנתבאר שם.

גבור חיל וחכם

ובמאמר זה נמשיך לכבד את עניין גבור חיל וחכם, שהוא מובן ומתבאר מתוך דברי רבינו בעניין זה, כי מבואר כאן בלשון רבינו שכשחוזרים מהביטול אז מתגברים הייסורים ביותר, כדרך שני אנשים שנלחמים זה עם זה, שבזמן שאחד מתחיל להתגבר על חבירו, אזי חבירו מתחזק ומתגבר כנגדו, ומובן מזה שעיקר הגבורה נצרכת בעת שחוזרים מהביטול, שאז מתגברים כנגדו שלא ישאר הרשימו מהביטול, אלא הכל יתבטל לגמרי, ולזה נצרכת גבורה גדולה להתגבר ולהכניס את ההארה לתוך כלים שישאר מהם רשימו גם במקומו בבחינת השוב.

העיקר להמשיך חכמה ושכל דקדושה לתוך כלים כדי לבטל את החיזו דהאי עלמא

וזה עצמו עניין החכם שהוא הכח להמשיך חכמה ושכל דקדושה לתוך הכלים, שזה עיקר החכמה דקדושה, שהוא הכח לראות כל דבר בשכל דקדושה ובהארת התכלית, ולא להימשך אחר חיזו דהאי עלמא, אלא לראות את כל הבריאה בהסכלות האמיתית של השכל דקדושה, באופן שכל הבריאה ופרטיה מחוברים לגמרי אל התכלית, עד שנמשך שכל ועצות דקדושה איך לעבוד את השי"ת בכל דבר שבעולם, באופן שמעלה את כל הבריאה לשרשה ומחברה אל התכלית, [ויש גם הדגשה מיוחדת בזה שהוא גבור 'חיל', שהוא הכח להוציא מהסטרא אחרא את כל מה שינקו, בבחינת חיל בלע ויקיאנו שהוא ר"ת חיל כמבואר בליקו"מ תניינא ס"ח, ויש בכל זה עוד עניינים, ויתבאר בעז"ה בהמשך, וכל זה מרומז בבויעז שהוא בעל השדה כי הוא בחינת החכמה דקדושה בבחינת החכמה תעוז לחכם, כמבואר בהמשך המאמר, והוא בחינת התקיף בבחינת בו עז בו תוקפא, ועיקר עבודתו של בועז הוא להמשיך את ההארה לתוך הכלים וכפי שמתבאר בהמשך המאמר, ויתבאר שם עוד, ועל בועז נאמר שהוא גבור חיל].

עניין זה אצל הצדיק ואצל הנשמות שבגן

וכל זה אצל הצדיק עצמו הוא בשלימות נוראה ונשגבה שאין לנו בה שמץ השגה, כי הוא תקיף מאוד לעלות אל התכלית כדי להמתיק את כל הדינים והקטרוגים מכל הנשמות שבשדה העליונה, ואף על פי שמתגברים כנגדו ייסורים וקטרוגים נוראים, הוא תקיף וגבור חיל לעשות את שלו וזוכה להארה עצומה ונוראה, ואחר כך חוזר ומתגבר להכניס את ההארה בתוך כלים וצמצומים עד שיוכל כל אחד ואחד מהנשמות שבשדה הקדושה לקבל הארה מבחינת התכלית, שהוא בחינת הארת העדן, שעני"ו יוכל לקבל הארה של ביטול אמיתי אל התכלית בלי שום נטייה לחיזו דהאי עלמא, והעיקר שיוכל כל אחד להמשיך את ההארה הזאת לתוך כלים, לזכור את השי"ת בכל דבר שעושה, ולקשר כל דבר אל התכלית ע"י התורה והמצוות.

אבל גם הנשמות שבשדה שרוצים לקבל את הארת העדן שממשיך להם בעל השדה, צריכים אתערותא דלתתא של בחינות אלו, וכפי שמבאר כאן רבינו באריכות את סדר הביטול והחזרה אל הכלים, ומובן שכל זה שייך לכל אחד ואחד, כי כך הוא הסדר שכדי ליכות להארה שהצדיק המשיך, צריך להתעורר באתערותא דלתתא בעניינים אלו עצמם, ולכן גם אנו צריכים להתעורר לבחינת התקיפות שלא לנטות לחיזו דהאי עלמא, כדי ליכות להארת הביטול אל התכלית, אבל העיקר הוא בעת החזרה מהביטול, שאז עיקר ההתגברות שמתגברת הסטרא אחרא להשכיח מהאדם לגמרי את הרשימו שלא יצליח להכניס את הרשימו של הזריחה לתוך כלים, ואז צריך להתעורר בגבורה דקדושה ולהתחזק מאוד להכניס את ההארה בתוך כלים, ע"י כח השכל והחכמה דקדושה שמקבלים מבעל השדה, שעני"ו יכולים להתבונן בעיני השכל האמיתי על כל דבר בעולם, ולא להסתכל בהסכלות חיזונית של חיזו דהאי עלמא, אלא בהסתכלות פנימית שנמשכת מהארת התכלית.

בתפילה, ואינו מצליח להתחבר לתכלית.

ורבינו מלמדינו שדוקא ע"י ה'להיות בתיבה הנוכחית לבדה' יוכל לחבר כל התפילה, מפני שיזכה שדיבורי התפילה ילפפו אותו כשיזכה להתחבר לכל מילה לבד.

בפרשתינו הקב"ה אומר לאברם לך לך... אל הארץ אשר אראך, ורש"י מבאר מדוע לא אמר לו לאיזה ארץ, ואולי ע"פ הנ"ל ניתן לומר, שרצה הקב"ה שאברהם יתחבר לרצון ה' בעצם ה'לך לך' עוד לפני ההגעה לארץ, ויהיה לו פנאי לזה ולא ישבר לו החיבור לזה מחמת הכיסופים ליעד, אלא היעד והתכלית יהיו בכל רגע ורגע.

יה"ד שזוכה ל'לך לך' כמו שמוהר"ת מסביר שזה ללכת ל'ך' - לנקודה הפנימית שלך, ע"י שנפנה את ליבנו לנקודת ה'רצון ה' שבה העת והרגע.

עזריאל מושקוביץ. חיפה

דביקות וחיבור הלב באמת.

ורבינו אומר שהסיבה שהאדם לא משיג זאת, זה מפני שאין לו 'פנאי' להביא הדבר למח.

וכאן רבינו מגלה שמיניעת המניעות שלנו, זה חוסר הפנאי - כלומר שאנו לא מפנים את המח להיות עכשיו עם הפעולה שאנו עושים באותו הרגע, ואנו חושבים תמיד על העבר והעתיד, וקשה מאוד לפנות את הראש להיות עם ההווה.

לדוגמה האדם בתפילה עלול מתוך רצון טוב שרוצה לזכור את כל התפילה ולעשות ממנה אחד - להיות תמיד בלחץ שיזכה לכוון את הברכה והמילה הבאה, ובשביל זה הוא טרוד ולא מסוגל להיות במילה שאומר, וכן כלומד תורה כשפותח ספר אחד טרוד ממשנהו, ובהתבודדות לחוץ למלא את השעה, וזה מפיל לו את הרגע.

הפועל היוצא הוא שדווקא מתוך הרצון לעשות אחד התפילה - אין לו אפילו רגע אחד

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום.

התחייתי מענין שנאמר בתורה וברצוני לשתף את החברים.

רבינו אומר בתורה ש'עיקר הראיה היא הידיעה, דהיינו לידע מהות הדבר שרואה, והידיעה היא במח, וכשרוצה המח לידע הדבר שעומד כנגדו, אזי הוא שולח את הראות, והראות הולך ורואה הדבר ומביאו לתוך המח, ואזי יודע מה שרואה.

וע"כ כשמעבירים דבר לפני האדם במהירות גדול, אינו יודע מהות הדבר, על אף שבאמת ראה הדבר בעיניו ממש, עכ"ז מחמת המהירות, לא היה פנאי להביא הדבר לתוך המח.

ואם נתבונן בחיינו, נמצא שהדבר הכי נכסף ומיוחל, שהוא הישועה האמיתית הגדולה של האדם, זה להשיג חיבור ולדעת מהות הדבר שבו עוסק, אם זה תורה, תפילה, או אפי' בכל עניני העוה"ז, להשיג את מהות הדבר - שזה הרצון ה' שיש בכל דבר, ולהשיג

טעם גן עדן

השמע לאזנך

לשמוע איך הדיבור של התפילה יוצא מהנפש

[א] 'השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיך' - כאשר אדם מתפלל יש לו להטות אזנו לשמוע איך הדיבור יוצא מפי.

אך רבינו ז"ל מגלה בתורה ס"ה - שלא רק שצריך לשמוע את הדיבור עצמו, אלא שישמע מהיכן הדיבור יצא, כי כל דיבור יוצא מהנפש, ויש לו לאדם לשמוע את הנפש של עצמו שהולכת וצומחת בהתקרבות של קרבת ה' על ידי הדיבור ה' שהולך ומדבר.

[ב] כי כל נפש של אדם מלא ביסורים והרגשת הבלי העולם הזה, ובתפילה הוא הזמן להצמיח את הנפש להכניסה אל תוך השדה הנפלא - הגן עדן העליון של קרבת אלוקים. אלא שהאדם אינו שומע את הדיבור שיוצא מהנפש שלו. ועל כן אומר את התיבות במהרה, ונפשו נשארת בגלות נעה ונדה מחוץ לשדה.

[ג] אך אם יטה אזנו לדיבור שמדבר, אז ישים לב שהדיבור שמדבר מעלה את נפשו אל מקום גבוה מאוד, וכך יצמצם את מחשבתו לבלי להביט מסביב על תאוות עולם הזה

שמחת המצוות

של מצוה דווקא, די להיות בשמחה וכן לעשות מצוות, אבל מה הצורך לשמוח במצוות דווקא.

אכן ביאור הענין שעל פי רוב האדם מטבע ברייתו נוטה לעצבות ומרה שחורה, איך אנו יכולים לזכות באמת לשמחה, ואפילו המצוות שלו אינם מביאות אותו לשמחה כראוי, כי הם מלאות במחשבות שלא לשמה ובפניות לכאן ולכאן.

אבל התיקון הוא טהרת הלב, כשהאדם זוכה ומטהר את נפשו, ובפרט כמטהר את עצמו בקביעות במקוה טהרה, המסוגל מאד לטהרת הנפש, לטהר וזכך את נפשו, וממילא המצוות שלו אחרים לגמרי, התורה שלו אחרת לגמרי, הוא מלא ידאת שמים.

וממילא הוא זוכה לנקות ולכך את נפשו גם בכונת המצוה, שתהיה המצוה בלתי לה' לבדו, שלא יחשוב בשעת מעשה מחשבת פיגול, שלא לשמה. וממילא תהיה שמחתו שלמה וזכה בשמחת המצוות.

ואיך זוכים לנקיות, ע"י שהאדם רוחץ ומטהר את עצמו במקוה. ובפרט בערב שבת הם בטהרת המקוה והן ברחיצת פניו ידיו ורגליו, לקיים בנפשו את מאמר הכתוב 'הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני'.

יעזרונו ה' שנוכח להתחדש בתשובה שלימה לפניו יתברך תמיד, לא להתיימשך גם אם עובר מה שעובר, ולהתחיל כל פעם מחדש, ועי"ז נזכה לגאולה הקרובה במהרה ולהתקרב אליו יתברך תמיד אמן.

איתא בליקו"מ (סי' ז) על הפסוק "אנכי אשמח בהשם יתמו חטאים מן הארץ", שכל החסרונות שיש לאדם הם מחמת שבירת הכלים, ומשם נמשכו כל החסרונות שחסר בעולם, שיש לאדם עצבות ח"ו, שהולך לו שלא כסדר, בשלום בית, בחינוך הילדים, מה שהוא לא בקדושה וטהרה, הכל נובע מהשורש שהיה שבירה, מהות ענין השבירה מובא בכתבי האריז"ל שנפלו ניצוצות ונחסרו מהשכינה הק'.

התיקון לשבירה זו שנפלו ונחסרו ניצוצות קדושה מהשכינה הק' הוא ע"י שמשמח את עצמו בהש"ת, 'אזי נשלמו כל החסרונות מהשבירה ונתעלו כל הניצוצות', וזכה מפרש רבינו את הפסוק "אנכי אשמח בהשם יתמו חטאים מן הארץ", שעל ידי השמחה יתמו ונשלמו כל החסרונות שנקראים 'חטאים' כמו שכתוב "והייתי אני ובני שלמה חטאים", כל חסרונות אלו יושלמו ויתקנו 'מן הארץ' היינו מן השכינה הנקראת הארץ העליונה.

אנו רואים בזה ענין נורא, שכשהאדם רוצה לתקן את הפגמים בכנה הק' אין לו אלא להיות בשמחה.

ענין זה מתבאר גם מתוך מאמר חז"ל על שמחת בית השואבה, בה שאבו רוח הקודש, 'אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצוה', ולכאורה מהו שמחה

עומק הפרשה

ידוע תדע

בְּמַה אֲדַע כִּי אֵיךְ שָׁנָה:

'על שאמר במה אדע השיבו ידוע תדע וגו' ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה' (מדרש תנחומא קדושים יג).

את עומק הענין מבאר מוהר"ת שהבריאה מורכבת מנוב ורע, כשהבריאה עומדת על תיקונה הטוב והרע הולכים יחד ועושים את רצון ה', המניעות אינם אלא כלי להביא את האדם להתקרב להש"ת, ההסתרה היא הזדמנות שהאדם יוכל להאיר בה את אור האמונה הק'.

זהו אור הדעת, וכמבואר באריכות בכתבי האריז"ל שהדעת היא התאחדות החסדים והגבורות, כלומר, החסדים מהותם השפעה בלי גבול, ולעומתם הגבורות מהותם צמצום והגבלת ההשפעה, בעיקר כשלא מגיע לאדם זה לקבל את ההשפעה והחסד, הדעת היא המצמצמת את ההשפעה שתרד ותתגלה בעולם בתוך כלים והגבלות.

מצב זה נקרא תיקון הדעת, כי כאמור הדעת היא כח ההכרעה, כשעולים צדיקים לכאן ולכאן בא כח הדעת ומכריע איך לשלב את שניהם, למצוא דרך ששני הצדיקים יצאו מרוצים, להביא את התועלת בלי לגרום לזקק גדול מדי.

לאחר מלחמת ארבעת המלכים התעוררה עת רצון נוראה והש"ת הבטיח לו על לידת יצחק אבינו וכן על ירושת ארץ ישראל.

ארץ ישראל איננה חלקת אדמה גשמית ומגושמת ככל ארצות תבל, היא המקום שבו מתקשרת הארציות מעלה מעלה אל הש"ת, בקדושה אחר קדושה עד לקודש הקדשים בו שוכן כבוד הש"ת בגילוי נורא ועצום.

הבטחה זו בה הש"ת עומד לשכון בין ישראל ובתוך ארציות וגשמיות העולם משכה אליה קטרוגים רבים, כי כך ברא הש"ת את עולמו, כשמתגלה קדושה נמשכים הגבורות כדי לקבל את תיקונם, וכן אירע לאברהם אבינו,

כביכול מיד כשהתעוררה קדושת ארץ ישראל התעוררו המקטרוגים לבטל אותה ממנו, ועלה הרהור בלבו 'שמא ישראל חוטאין לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה', מי ידוע אם אכן יהיו ישראל ראויים לכך, מחשבות אלו הם הגבורות והדינים, וכשאינם נמתקים כראוי הם עלולים לגרום לקלקול נורא, שזה פגם הדעת - חסרון בהמתקת הדינים, כמו שנתבאר, ואכן התיקון הוא הירידה לגלות מצרים שם בנו ישראל את תיקון הדעת (כמובא בשער הכוונות פסח א), ועל כן נאמר גם תיקון זה בלשון 'דוע תדע'.

כי באמת כשמחשבות אלו נמשכים על האדם הוא צריך לבטל את דעתו כליל באור האמונה, שבוודאי רחמי ה' לא כלים ובוודאי אזכה לבוא לכל דרגה שתהיה, ואז בוודאי יגיע לכל טוב.

חינוך להתחדשות

כל כך הרבה אנו מחנכים על ערכים מסויימים, ואין אנו רואים הצלחה מתמדת בהם?

אחד מיסודות החינוך הוא לחנך להתחדשות. התחדשות הוא יסוד החיים, ויסוד היהדות. גם מי שהולך לו כסדר, יש לו להתעורר בהתחדשות לעשות רצון ה' כאילו הוא חדש בעיניו, כשם שלהבדיל, כל תאוה מתעורר לאדם מחדש כאילו מעולם לא טעם מאוהה התאוה. כי עיקר החיבור לה' הוא לא רק עשיית מצוות, אלא בעיקר להתחבר ולהתייחד עם הש"ת, וזכה צריך למצוא בכל פעם טעם חדש.

אך בוודאי שצריך ללמד את דרך ההתחדשות בעיקר למי שיש לו תמיד נסיונות ונופל שוב ושוב. ורוב העולם הם כך, וצריך מאוד לחנך את הדרך להתחדש. כי כל אחד בעולם היה יכול להצליח אילו היה יודע עד כמה אמת הדבר שאפשר תמיד להתחדש בכל רגע.

הקושי בענין זהו הוא דבר שכואב לדבר מזה, אבל כלליות החינוך הוא 'חינוך להצלחה' - להצליח באותו ענין שמחנכים, ומשום כך יש אכן כמה שמצליחים בחינוך שלנו, אך יחד עם זאת יש עוד הרבה שאינם מצליחים.

ומה לעשות שיעקר רצון ה' להתענג מעם ישראל הוא בעיקר כאשר הם מתחדשים. והנחת רוח שעולה מכל מצוה הוא בעיקר חלק ההתחדשות שהיה באותה מצוה, וכמו מלך שאוהב להתפאר בבגדים חדשים, כך גם השם יתברך משתעשע שהנה יש לי בן רחוק שהתחדש להתקרב אלי, שעל כן כל אדם מוכרח להתחיל הרבה התחלות, כי כל התחלה חדשה הוא נחת רוח חדש, (ליקו"ה ברכת המזון ד').

ומשום כך יש לשנות הרבה בתודעת החינוך שלנו, לחנך מאוד על 'התחדשות', יותר מעצם החינוך למוצלחות. ויש להשקיע בכך הרבה מאוד, הן בשיחות והסברה עד כמה שאפשר תמיד להתחדש. והן מצד המציאות להראות לנער שאנו באמת מאמינים בו, ושוכחים מהכשלונות של העבר, ומוכנים אנו להסתכל עליו בהסתכלות 'חדשה' של הערכה, שזהו הדבר המכריע ביותר אצל הצעירים, שמוודים אותנו תמיד איך אנו מעריכים אותם, וכמה הם שווים בעינינו לפי מעשיהם בעבר.

איך זוכים לחנך להתחדשות?

על זאת מלמדנו ר' נתן (שם): שיש ללמוד מדרכי הצדיקים. הם מתפללים תמיד לה' שיזכו לקרב נשמות חדשות, וכן לחדש את הישנים. ויסוד תפילתם הוא, 'יוסף ה' לי בן אחר' - תן לי לקרב בנים חדשים [שעל כן הצדיקים נקראים בשם 'יוסף'].

אך כאן מחדש ר' נתן חידוש גדול, שכל תפילתם של הצדיקים מתחיל מכך, שהצדיקים מבקשים מה' שהם בעצמם יזכו להתחדש בעבודתם להיות כבן חדש לפניו יתברך, והם מתפללים על עצמם 'יוסף ה' לי בן אחר' - שאני יהיה בן חדש לפניך יתברך. וכיון שהם עסוקים בהתחדשות עצמם, ממילא כל תורת הקירוב והחינוך שלהם הוא באופן של התחדשות.

כשהמתחנך בעבודה הפרטית שלו עובד בדרך של התחדשות, ממילא כל דיבורו וחינוכו צועק 'התחדשות'!

היום! ערב שבת קודש פרשת לך לך, מתחילים אלפי ישראל ההולכים לאורו של רבינו הק' ותורתו המשיבין את הנפש - במחזור כ"ח בסדר העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן.

העמוד היומי: שיעורים בספה"ק ליקוטי מוהר"ן בסדר העמוד היומי מאת הרה"ח ר' אשר זעלג מרגליות שליט"א, נמסרים מדי יום בין מנחה למערב, החל משקיעת החמה, ולמשך כחצי שעה. לידור חי בקול הלשון: 0733211617.

מעמדי סיום ליקוטי מוהר"ן: כפי שפורסם בכאן, בארגון מורשת הנחל' הרוניו כי הסיום המרכזי מטעם יתקיים א"ה במוצאי שבת קודש זו - פרשת לך לך, בביהמ"ד הגדול הסידי בסלב במאה שערים בירושלים. נט"י בשעה 8:30. אוטובוסים יצאו מרחבי הארץ. בקהילת הסידי בסלב 'קרו אור' יתקיימו במוצאי שבת קודש זו בשני מוקדים: א. בבית המדרש הגדול ברחוב הבשוש, שכונת בית ישראל בירושלים, ב. בבית המדרש 'אהל הדסה', רחוב ר' יהושע, רמת בית שמש ב'. השיעורים באדיש.

הודעה משמחת: חבורת הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א בספה"ק סיפורי מעשיות, מתקיים בזמן חורף מדי ליל שישי בשעה 21:30 בביהמ"ד 'איתן הנחל' וח' הבקוק הנביא 5 רמת בית שמש ג-1. לאחר השיעור מתקיים 'קומזיץ' בשירי התעוררות, ושיחת חברים בדרכי עבודת ה'. טעמו וראו כי טוב ה'!

לא באכבושם זה: לוח קיר מיוחד במינו עם 'חזוק יומי' מתוך דברי רבינו הק' ומהר"ת זיע"א המחיין את הנפש. מתאים לבתי מדרש, וכן למקומות ציבוריים, כגון: מעליות, וכד'. מופץ ע"י ארגון 'אזמרה'. מפיץ ראשי: 0533138400.

י"ל ע"י מנון עלה לתרופה
בבל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החזוק השבועי
פי אברהם אבינו היה גם פן מקרב בני הנעורים להשם יתברך, ודרכו היה שהיה בא פתוך העיר והיה רץ פתוך העיר והיה צועק "הוי! הוי! גיאות!" והיו רצים אחריו כמו שרודפים אחריו המשוער והוא היה טוען עמקם הרבה שהם פקס בטענותם גדולים, פי היה בקיא בכל הספרות והשכליות של דרכי הע"ז שפיהם... והיה מוכיח ומראה להם שדבר טעות, וגלה להם האמונה הקדושה האמתית. ומשכנו אחריו קצת בני הנעורים, והיה חלוק מעיר לעיר והם רצו אחריו. והיו אביהם ונשותיהם חולקים עליהם, פי אמרו עליהם שיצאו לתרבות רעה ונשתמדו. עד שקצת בני הנעורים חזרו לסוים מחמת היסורים, וקצתם נשארו אצלם ונדבקו בו. והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה לגלות האמונה הקדושה בעולם: הי מוהר"ן שצ"ה

יהלום
"אחד היה אברהם": שאברהם עבד ה' רק על ידי שהיה אה, שהשב בדעתו שהוא רק יחידי בעולם, ולא הסתכל בכלל על בני העולם, שפרים מאחרי ה' ומונעים אותו: ליקוטי מוהר"ן, פתיחה לחלק שני

אם יצמצם את עצמו לאט לאט, להבין דבר אחד מהתורה, לנסות להבין איזה שאלה של הגמרא, לחזור ולשנה עד שבאמת יבין את השאלה, ואחר כך ינסה להבין היטב בשכלו את התשובה, אז יזכה לטעום טעם של שכל.

וכמו שרביז"ל אומר (ליקו"מ סי' מ' תנינא), שהלומדים מרגישים טעם של שכל על ידי פשט וקושיא. כי כשאדם מבין איזה פשט וקושיא, מתעורר שכלו להרגיש טעם, כי יש באמת טעם ערב בשכל, אלא שהאדם אינו מניח לעצמו את הזמן לטעום טעם השכל, מחמת שצריך לרוץ להספיק עוד ועוד לימודים של הישיבה. או שמנסה ללמוד דבר שעמוק מכלי שכלו שה' חנן אותו.

ואכן צריך לראות להספיק מה שצריך. אך כדאי מאוד שמעבר לכך, יצמצם עצמו בכל יום לאיזה קטע קטן בגמרא, או תוספות אחד, שזה לומד לאט לאט. ויחזור וישנן אותו עד שיבין את אותו הדבר היטב בשכלו ודעתו, ודבר זה גורם להתפתחות השכל ולהרגשת טעם השכל. וגורר ממילא עוד טעמים בלימודים אחרים בהם צריך להספיק.

איך אזכה להרגיש מתיקות בתורה? עיקר החיות של אדם הוא המוחין, כאשר מה האדם פעיל, ומבין איזה דבר, אזי יש לו חיות, וכמו שרביז"ל מביא הרבה פעמים את הפסוק 'החכמה תחיה בעליה' (קהלת ז').

כל אחד לפי דרגתו ולפי כליו וכישורי שכלו, אם זכה להבין איזה ענין לאשורו, נכנס בו חיות גדול. וגם בגשמיות רואים זאת כשאדם מבין איך עובד איזה מכשיר וכדומה, יש לו חיות גדול.

כל אחד יכול להבין איזה שהוא דבר מהתורה. אלא שיש בזה 'רבי אור' שהאדם לומד למעלה ממדרגתו, ואז אין לו שום דבר בהיר וברור בשכלו, ועל כן אינו מוצא חיות ועריבות בתורה. ואף שאולי לומד הרבה, וייתכן שגם מצליח במבחנים, אך עדיין לא התחבר ולא טעם טעם אמיתי של עריבות ומתיקות השכל.

האמת היא שכל אחד יכול לטעום 'טעם אמת של תורה'

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

דיני שמיטה הנחוצים לתחילת שנה שמינית [תשפ"ג]

מאותו המין שנודע בשנה השמינית, או עד 'חנוכה'. ומאז מותרים כל הירקות אפילו כאלו שנקטו לפני הזמן האמור, או אפילו הם בספק אם נלקטו לפני ראש השנה או אחריו [אך חייבים לעשר אותם]. אבל אם ידוע שלקט לפני ראש השנה, אסורים גם אחרי הזמן ההוא.

ג. ולמעשה מכיון שכל ירק גדל בזמן אחר הידוע רק לעוסקים בשטח זה, וגם בהגדרת הזמן האמור יש כמה שיטות, וגם בחנוכה יתכן ויש בשוק כאלו שידוע בוודאי שנקטו לפני ראש השנה - לכן כעת חייבים לקנות ירקות רק מחנות בהשגחה מוסמכת. ואי אפשר לקנות ירקות מן השוק, אלא כשיתפרסם על ידי ועדות הכשרות שאפשר לקנות שם.

כל האמור תקף גם לגבי: אבטיח. מילון. בננות (אם כי אין בננות משום ספחין, מ"מ עד שיגיעו החדשים בקיץ יש בה: איסור שמור ונעבד וסחורה ושמירתם בקדושה וכמבואר לגבי פירות). 'ירקות עלים' מכל המינים (בדרך כלל בתחילת החורף עדיין לא צמחו חדשים).

ד. אין לקנות פרחים וצמחי נוי מחנות או משתלה שאין עליה הכשר מוסמך. כי יתכן מאוד שהפרחים אסורים בהנאה משום ספחין, או יש בזה איסור סחורה האמורה, או איסור מסייע ידי עוברי עבירה. (כי הדבר תלוי בסוג הפרח ואופן זריעתו במשתלה). 'רוזמרין', כגון בו דיני שמיטה עד האביב, כי אז כבר עיקר הענפים הטובים הם מה שגדלו בשמינית.

(ב) בחנות או בשוק המוכרים פירות בלי הכשר מוסמך שהפירות הם או מחו"ל או מנכרים - אין לקנות שם. אם זקוקים לפירות לצורך גדול מאוד, יש לשאול שאלת חכם אם בכל זאת ניתן לקנות את הפירות, ובאיזה אופן לקנותם. כי אם הפירות הם מיהודים שלא שמרו שמיטה כהלכתה או סמכו על 'היתר מכירה', אזי אסור לקנותם בצורה הרגילה משום איסור סחורה. וגם יש איסור מסירת דמי שביעית לעם הארץ. והעצה לקנות בהקפה או בהבלעה, מועילה רק שלא יחול על הכסף קדושת שביעית והיתר מסירת הכסף לעם הארץ, אך אין זה מועיל לאיסור סחורה. גם מכשילים את המוכר ב'לפני עיור', והקונה נחשב למסייע לעוברי עבירה. בנוסף לזה יש אוסרים [וכן נוהגים בירושלים מקדמת דנא] בכל אופן את הפירות באכילה משום 'שמור ונעבד'.

(ג) אפשר לקנות פירות מאוצר בית דין, אך יש להם כל דיני קדושת שביעית האמורים.

ירקות א. ירקות שצמחו בארץ ישראל וגם נקטפו בשנת השמיטה - הרי הם אסורים באכילה משום איסור 'ספחין' לעולם, והיינו אפילו לאחר הזמן האמור להלן בסעיף ב. ב. ירקות שצמחו בשמיטה אבל נלקטו אחרי ראש השנה של שנה השמינית [תשפ"ג] - מן התורה הרי הם מותרים באכילה, אך חז"ל אסרו לאכלם עד הזמן 'שצמח כבר ירק

למרות ששנת השמיטה כבר נסתיימה בראש השנה - מכל מקום כל הפירות ורוב הירקות והפרחים הנמצאים בשוק, הם עדיין נחשבים כ'פירות וירקות של שמיטה', וכמו שיתבאר להלן.

פירות א. כל הפירות שצמחו בארץ ישראל [בשדה יהודי] הנמצאים כעת, הם קדושים בקדושת שביעית לכל דיניהם. והיינו כל פירות הקיץ: אפרסק ואפרשיץ. שזיף. ענבים. מנגו. תפוח. אגס. ענבים. רימון. וכן הפירות שהתחילו או יתחילו להפיע עתה: קלמנטינה. תפוז. אשכולית. פומלה. לימון. אבוקדו. קיווי. גויאבה. זיתים. תמרים. אפרסקון.

ב. קדושת שביעית האמורה, היינו דלהלן: בעל העץ חייב להפקידם. אסור לסחור בהם. אסור לקלקלם, וכן צריך להשתמש בהם רק כשימושם הרגיל [וכבר בארנו איך להתנהג עם הקליפות ושיירי פירות אלו]. כשכבר אין נמצא פרי כזה על העצים, אזי חייבים ב'ביעור' והיינו שחייבים להפקידם, כאשר יתבאר בעז"ה בהמשך.

ג. קניית פירות בתקופה זו: (א) בחנויות עם השגחה מוסמכת לעניי שביעית - אפשר לקנות בלי פקפוק. כי הפירות הם או מחו"ל או מגידולי נכרים, ואינם קדושים. אך הנוהגים לפי החז"א, נוהגים קדושת שביעית עם גידולי נכרים. אך לגבי חובת 'ביעור' בגידולי נכרים, יש מחלוקת הפוסקים.